

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie

Informatieblad

Nachtdetentie

voor jongeren bij voorlopige hechtenis

Wat is nachtdetentie?

Nachtdetentie is een bijzondere vorm van voorlopige hechtenis voor minderjarigen, waarbij de jongere overdag naar school (of stageplaats), werk of een instelling voor dagbehandeling gaat en 's avonds, 's nachts en in het weekend in een justitiële jeugdinstelling verblijft. Het doel van nachtdetentie is het beperken van de schadelijke effecten van voorlopige hechtenis en het behouden c.q. versterken van de positieve banden met de samenleving. Nachtdetentie past in het beleid van de overheid dat is gericht op het terugdringen van recidive bij jongeren.

Welke jongeren komen in aanmerking voor nachtdetentie?

Jongeren van 12 tot 18 jaar die een strafbaar feit hebben gepleegd, waarvoor qua zwaarte en ernst voorlopige hechtenis kan worden gevorderd, kunnen in aanmerking komen voor nachtdetentie, indien aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

- De jongere moet beschikken over een “zinnvolle, gestructureerde dagbesteding” (school, werk of een instelling voor dagbehandeling, eventueel in combinatie).
- Deze dagbesteding moet “binnen een redelijke termijn te bereiken zijn” (in verband met dagelijks vervoer).
- De jongere moet, ter waarborging van de “ongestoorde uitvoering van de voorlopige hechtenis”, een contract ondertekenen waarin hij zich akkoord verklaart met de voorwaarden.

Overigens is voorlopige hechtenis in de vorm van nachtdetentie een beslissing van de rechter. Deze weegt bij zijn beslissing af of het verantwoord is – met het oog op de eis van ongestoorde uitvoering van de voorlopige hechtenis – om de jongere overdag aan een dagprogramma buiten de instelling te laten deelnemen. Uitgesloten zijn onder meer jongeren met een verwachte lange restantstraf en jongeren zonder legale verblijfsstatus in Nederland. Nachtdetentie is zowel voor jongens als voor meisjes mogelijk.

Procedure nachtdetentie

Als een jongere is aangehouden voor het plegen van een strafbaar feit, maakt de politie een proces-verbaal op. Het proces-verbaal gaat naar het Openbaar Ministerie, waar een officier van justitie zich over de kwestie buigt. De Raad voor de Kinderbescherming onderzoekt of er een dagbesteding is die voortgezet kan worden tijdens de voorlopige hechtenis. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van een algemene beoordelingslijst ten behoeve van de advisering van nachtdetentie (beoordelingslijst is te raadplegen op internet: www.dji.nl). De officier van justitie beslist of hij de jongere voor de rechtercommissaris zal geleiden en een voorlopige hechtenis zal vorderen. De rechtercommissaris beslist vervolgens of er voldoende gronden zijn voor voorlopige hechtenis en of er voldoende waarborgen zijn voor de toepassing van nachtdetentie. Er worden in dat laatste geval door de justitiële jeugdinstelling en de jeugdreclassering afspraken gemaakt met de instellingen waar de jongere overdag verblijft: school, werk, of bijvoorbeeld een instelling voor dagbehandeling. Deze afspraken worden in een contract vastgelegd.

Tijdens nachtdetentie wordt controle uitgeoefend op de naleving van de voorwaarden; bijvoorbeeld door regelmatig contact van de justitiële jeugdinrichting met de school of de werkgever. Indien de jongere zich niet aan de afspraken houdt, bijvoorbeeld door te spijbelen of door het opnieuw plegen van een strafbaar feit, wordt direct actie ondernomen. De jongere krijgt of een waarschuwing, of de nachtdetentie wordt direct beëindigd en de jongere wordt alsnog dag en nacht in een justitiële jeugdinrichting geplaatst, de reguliere vorm dus van voorlopige hechtenis.

Stand van zaken

Jaarlijks worden ongeveer 140 jeugdigen in nachtdetentie geplaatst, waarvan het grootste deel in de Randstad. Dit is 4% tot 5% van het aantal gevallen waarin voorlopige hechtenis wordt toegepast. De duur van de nachtdetentie bedraagt gemiddeld zes tot acht weken. In 2006 is nachtdetentie geëvalueerd. Uit het evaluatieonderzoek

is gebleken dat nachtdetentie een belangrijke meerwaarde heeft en wordt gezien als één van de instrumenten om maatwerk te bieden. Het aantal nachtdetentieplaatsingen is echter achtergebleven bij de verwachting en zal in de toekomst niet substantieel toenemen. Dit heeft onder andere te maken met de geografische spreiding van de justitiële jeugdinrichtingen waardoor regionale plaatsing – lees: plaatsing in de buurt van school, werk of instelling voor dagbehandeling – niet altijd goed te realiseren is.

Meer informatie

www.justitie.nl/onderwerpen/jeugd/jeugdcriminaliteit/ of
www.dji.nl/onderwerpen/jongeren-in-detentie/straffen-en-maatregelen

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de afdeling Uitvoeringsbeleid van de sectordirectie Justitiële Jeugdinrichtingen. Telefoon: 070-370 2879

Colofon

Deze uitgave is zuiver informatief. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten in de uitgave.

© Dienst Justitiële Inrichtingen
Oktober 2009